

[Chr. J. Hansen.]

Jeg har ikke nævnt disse Tal for dermed at antyde, at de større Brug og Herregaardene dyrker Danmarks Jord daarligt — tværtimod, det har jeg absolut ikke villet sige. Jeg indrømmer fuldt ud, at i Tusindvis af større Ejendomme drives mønsterværdigt, og at der foretages Forsøg saavel med Markafgrøder som med Kvæget, der viser Landmændenes Interesse og Ansvarsfølelse for den Gerning, de nu engang øver, saa at vi har Grund til at yde dem vor Anerkendelse. Men jeg har nævnt disse Kendsgerninger, fordi de tydeligt viser, at samfundsekonomisk er det fuldt forsvarligt en lang Tid endnu at fortsætte Udstykningen, skabe en anden Jordfordeling for at skaffe Plads for endnu flere paa Danmarks Jord, Plads for den Ungdom, der venter, og som har dygtiggjort sig til en selvstændig Gerning i det danske Landbrug.

Jeg vender mig dernæst til Spørgsmaalet: Kan den for en fortsat Udstykning nødvendige Jord skaffes? Mulighederne herfor er vel nok størst, hvad angaar Jord til ny Udstykning af selvstændige Brug, saafremt man da vil give de Priser, der forlanges, hvad der jo i høj Grad afhænger af, om Jordlovsudvalget vil anse de krævede Priser for rimelige og forsvarlige, og her er det mit Indtryk, at Jordlovsudvalget handler saavel ud fra Samfundets Interesse som med Ansvarsfølelse over for dem, som senere skal have Jorden overladt. Saa vidt jeg har været i Stand til at følge Jordlovsudvalgets Køb, mener jeg, at der er handlet fuldt ud forsvarligt paa disse Omraader. Det maa vel nok betegnes som et Fremskridt med Hensyn til Fremskaffelse af den nødvendige Jord, at der i Lovforslaget er indsat en Bestemmelse om Forkøbsret for Staten til Ejendomme over en vis Størrelse, en Bestemmelse, der, selv om den er forringet under Lovforslagets Gang gennem Folketinget, maa hilses med en vis Tilfredshed, og som sikkert vil faa nogen Betydning i Fremtiden for Fremskaffelsen af Jord til nye Brug.

Der er ogsaa i Diskussionen om Jordspørgsmaalet nævnt de Arealer, som findes ved offentlige Institutioner, og det er jo ret betydelige Arealer det drejer sig om. Her kunde man nok have Lyst til at spørge: Var der ikke Grund til at sætte noget virkeligt ind paa at faa dette Spørgsmaal løst og faa denne Jord stillet til Raadighed for Udstykning? Jeg vil i denne Forbindelse gerne have Lov til at sige, at det kan vel ikke være nogle gamle juridiske Formaliteter, der volder Vanskeligheder, for saa-

fremt det er Tilfældet, maa jeg i hvert Fald for mit Vedkommende erklære mig helt enig i de Betragtninger, der for adskillige Aar siden i en udmærket Pjece om Jordspørgsmaalet er fremsat af den nuværende højtærede Formand for dette høje Ting; den højtærede Formand skrev — jeg beder om Tilladelse til et kort Citat —:

„Juraen, som undertegnede ærer og agter, skal ikke være til for sin egen Skyld, men for at tjene Livet, det praktiske Livs virkelige Interesser.“

Jeg synes, dette er fuldkommen rigtigt, og hvis det som sagt blot er nogle juridiske Formaliteter, der lægger sig i Vejen for at faa dette Spørgsmaal løst til Bunds, synes jeg, der er Grund til i hvert Fald at tage det op.

Jeg tror altsaa, der er Mulighed for at skaffe en Del Jord frem til Oprettelse af nye Brug.

Bestemmelserne om nedbrændte Ejendomme samt om Ejendomme, der stilles til Tvangsauktion, er for saa vidt gamle Kendinge fra tidligere Love, men de har, som der ogsaa er givet Udtryk for, ikke givet særlig megen Jord og ikke haft særlig stor Betydning og vil formentlig heller ikke gøre det i Fremtiden, hvorimod jeg tror, at Forkøbsretten til større Ejendomme som allerede nævnt kan faa en Del Betydning.

Derimod er Spørgsmaalet om Jord til de saakaldte indeklemte Husmænd nok det svageste Punkt i Lovforslaget. Vi har ca. 50 000 af disse Brug i Landet, og det er netop denne Gruppe af Landmænd, der burde hjælpes. Det er ganske rigtigt, at ikke alle disse Husmænd ønsker Tillægsjord — der kan selvfølgelig være flere Grunde derfor —, men det er en Kendsgerning, at mange gør det, og naar Tallet ca. 30 000 er nævnt, er det maaske meget nær det rigtige. Men naar det siden 1920, eller altsaa i 28 Aar, trods Anstrengelser derfor ikke er lykkedes at skaffe mere end 3 590 af disse indeklemte Husmandsbrug Tillægsjord, forekommer det mig, at selv med denne nye Lov vil der gaa Slægtled, før dette Spørgsmaal er løst, og det betragter jeg som i høj Grad urimeligt og uretfærdigt over for den Del af Danmarks Landbrugere, der stærkest har Støtte behov i deres Bestræbelser for at skabe sig selvstændigt Erhverv paa Danmarks Jord, og som udfører en Gerning i det danske Samfund, der er al Anerkendelse værd. I Bemærkningerne til Lovforslaget, som det var forelagt af Landbrugsministeren i Venstres Regering, skrives: „Disse „indeklemte“ Husmandsbrugs Supplering vil tilmed i de nærmeste Aar